

else og omsorgsdepartementet
ostboks 8011 Dep
030 OSLO

Deres ref: : 200803603-/HN

Vår ref: 08/5094-10/KJE

Oslo, 14.11.2008

HØRING AV UTKAST TIL ENDRINGER AV FORSKRIFT OM TUBERKULOSEKONTROLL, MSIS- OG TUBERKULOSEREGISTERFORSKRIFTEN OG BLARESEPTFORSKRIFTEN

Utlendingsdirektoratet (UDI) viser til Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev av 10.10.2008 med høringsfrist 19.11.2008.

Endringene som foreslås i de tre forskriftene, berører til en viss grad bestemmelser på utlendingsfeltet. Vi vil derfor knytte noen kommentarer til de foreslåtte forskriftsendringene. Kommentarene begrenser seg imidlertid til endringene i forskrift om tuberkulosekontroll.

Utlendingsforskriften § 51 fjerde ledd regulerer utlendingers plikt til tuberkulosekontroll, med henvisning til smittevernloven. Bestemmelsen regulerer også politiets opplysningsplikt til helsemyndighetene om utlendingers navn og adresse når de oppholder seg i Norge ut over tre måneder.

Merknader til den enkelte bestemmelse i forskrift om tuberkulosekontroll

§ 3-1 Plikt til å gjennomgå tuberkuloseundersøkelse

§3-1 nr. 1 angir hvilke utlendinger som er pliktige til å gjennomgå tuberkuloseundersøkelse dersom de skal oppholde seg i Norge i mer enn tre måneder. Som det fremgår av merknadene til bestemmelsen, er personer som er unntatt fra utlendingslovens krav om oppholdstillatelse ikke omfattet av denne plikten.

Vi ønsker å trekke frem noen grupper som vil kunne være i en gråsone ved bruk av ovennevnte definisjon. EØS-borgere er ikke unntatt fra kravet om oppholdstillatelse etter utlendingsloven, men de har rett til å oppholde seg i Norge i inntil seks måneder uten å søke om oppholdstillatelse dersom de er arbeidssøkende. I tillegg kan EØS-borgere stadig starte nye tremåneders opphold ved å forlate landet en kort periode, ettersom det ikke gjelder noen karantenetid for denne gruppen. Det vil i praksis si at en EØS-borger fra et land med høy forekomst av tuberkulose, kan oppholde seg i Norge i seks måneder som arbeidssøkende, eller i lengre perioder, kun med korte avbrekk, uten å gjennomgå en tuberkuloseundersøkelse. Disse personene vil i de angitte periodene ikke være pliktige til å melde seg hos politi eller annen myndighet.

Det er også verdt å nevne at fra sommeren 2009 vil EØS-borgere inngå i en registreringsordning som i hovedtrekk innebærer at de kan være i Norge i inntil 5 år uten en gitt tillatelse.

Vi mener det er hensiktsmessig å trekke frem disse momentene i denne høringsrunden fordi det kan få konsekvenser for hvilke grupper av utlendinger som nå, og i fremtiden, omfattes av § 3-1 nr. 1, og som er pliktig til å gjennomgå en tuberkuloseundersøkelse. Realiteten er at personer fra risikoland kan oppholde seg i lengre perioder i Norge lovlig, uten å tilkjenne seg for hverken politiet eller helsemyndighetene.

§ 3-2 Gjennomføring og § 4-2 Kommunelegens oppgaver

Som det fremgår av merknadene til § 4-2, innebærer kommunelegens ansvar for tuberkulosekontroll av utlendinger blant annet å sørge for at kontakten med politiet fungerer, og at meldinger om nye søkere mottas i rett tid.

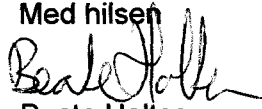
Vi forstår denne presiseringen som at kommunelegen faktisk er ansvarlig for å utarbeide varslingsrutiner for politiet om utlendinger som faller innunder definisjonen i § 3-1 nr. 1. Disse rutinene skal nettopp ivareta hensynet til at tuberkuloseundersøkelsen gjennomføres så snart som mulig, jf. § 3-2 første ledd. Vi mener derfor det er viktig at politiet informerer kommunelegen om utlendingens navn og adresse umiddelbart etter at utlendingen har meldt seg for politiet, slik utlendingen er pliktig til etter utlendingsforskriften § 51 første og andre ledd.

Selv om tidspunktet for når politiet skal gi melding om utlendingers navn og adresse til kommunelegen ikke er eksplisitt regulert i utledningsforskriften § 51 siste ledd, er UDI av den oppfatning at politiet bør melde fra så snart som mulig. På denne måten vil kommunehelsetjenesten få undersøkt utlendinger innen de fristene som følger av forskrift om tuberkulosekontroll § 3-2.

UDI er kjent med at noen politidistrikter har en praksis der melding til kommunehelsetjenesten først blir gitt etter at utlendingen er innvilget oppholdstillatelse. For utlendinger som kan søke om oppholds- eller arbeidstillatelse fra Norge, innebærer dette at vedkommende kan ha oppholdt seg lenge i landet uten å ha gjennomført tuberkuloseundersøkelse. Etter vår vurdering er dette en uheldig praksis. Hovedprinsippet må være at politiet varsler kommunelegen så snart som mulig etter at utlendingen har meldt seg for politiet.

Helsemyndighetene har ingen instruksjonsrett overfor politiet på dette området, og UDI må derfor vurdere behovet for å gi klarere retningslinjer til politiet om tidspunktet for når kommunehelsetjenesten må varsles om utlendingers ankomst til Norge.

Med hilsen

Beate Holter
underdirektør

Kaja Gade Kjerschow
seniorrådgiver